

Vegyes tartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: „Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 kral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az ígatast díjjal az ígatast díjjal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben fejtetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasabos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beígatastért 30 kr.
Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beckereken; hova az előfizetési pénzek és ígatast díjak küldendők.

Előfizetési felhívás a Torontál 1878. évi második negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos széküldésében fennakadás ne történjenek.

Az előfizetési pénzek egyszerű póstautalvánnyal a „Torontál” kiadóhivatalához (Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája) czimzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 ft. — kr.
Fél évre 3 ft. — kr.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Nagy-Beckerek, 1878. évi márczius 21-én.

A „Torontál” kiadóhivatala.

Budapest, márczius 28-án.

n. Csudálatos, de úgy van Románia, mely ifju hadseregének fegyelmetségével, kitartásával, világségével s helyes vezetésével Európazerte elismerést s rokonszenvet keltett, s mely a Törökország ellen elért hadi eredmények borsztánainak jó nagy részét a maga részére követelheti, most, a dicsőségesen bevégzett harcz után államról államra kénytelen házalni egy kis támogatás kikönyörgése szempontjából, melyre nagyon nagy szüksége van, miután a főprotector a keresztényszabadító emberbaráti apostol Oroszország célja elérése után leveté álarczát, s szakmányéheben

nemcsak a pogány Törökországot rabolja meg, de megrabolni akarja magát a derék segítőt, kinek pedig pártfogást területnagybodást ígért, Romániát is. A román conservatív párt két notabilitása Ghika és Sturdza herczeg járnak körül az udvaroknál a román nép könyörgő levelével, s utjokban Bécsbet megjárva, Budapestre is néhány napon betekintettek, hol igen rokonszenvesen fogadtattak és meggyőződhetek, hogy a magyar nép született lovagias értelmével fogva távol áll a káröröm érzésétől, sőt sajnálattal néz a szép jövőt érdemlő román nemzet sorsára, amint azt a vörös kalandor, Rosetti Bratiano, örült túlbizakodott politikája előkészítette.

A budapesti román ifjak tisztelő küldöttsége előtt élénk kifejezést adott a két követ Románia nyomtatásának. Elmondta nevezetesen Ghika herczeg, hogy Románia tavaly akkor küldé hadseregét a bulgáriai harcztérre, midőn Miklós főherczeg orosz fővezér remülten táviratozott a román fejedelemlnek: „Jöjjön felséged mielőbb amily feltételeket csak kíván, mindent megengedünk, keljen át seregével mielőbb a Dunán, mert különben a kereszténység ügyét végromlás fenyegeti!” Elmondá, hogy a román hadsereg erre Plevna alá sietett anélkül, hogy a kormány kezességét vagy írásbeli kikötést kívánt volna a czártól. A románság fellepte megfordítá a hadi kockát s Oroszország ennek daczára elakarja most venni Romániától Beszarabiát, sőt a románokra rákényszeríteni akarja az orosz protectiót azon ürügy alatt, hogy a románok szintén szláv eredetűek, bár Európában minden művelt nép elismeri már a románok latin származását.

Fel tudjuk fogni a románok méltó keserőségét, a hibatlanságukat és önkénynek e meztelen nyilatkozatával szemben. De lehetetlen ki nem mondanunk meggyőződésünket, hogy mi ebben a történeti eseményeknek logikai befolyását látjuk

csak. A hódítani, terjeszkedni vágyó s a szlávon kívül minden idegent gyűlölő s elnyomni kívánó Oroszországtól nem is lehetett várni mást, s századok óta sokkal raviszabbnak lelkiismeretlenebbnek bizonyítja magát az orosz diplomacia, hogy sem most a románoknak szabad lett volna hinni, s könnyelműen a lépre memi. Lépre mentek, s most meg vannak fogva, s remegnek a boa constrik-tor büvtekintetétől s enyveléssel fenyegető torkától. A nemesis nagyon hamar ráborítá fenyegető árnyait a szegény, könnyen hívó román nemzetre!

Hogy a nemesis nagyon is kézzelfoghatólag fenyeget, bizonyítja Ghika mondása: „Uraim, a veszély sokkal nagyobb, mint önök hiszik, kiknek nem volt alkalmuk mint nekünk az orosz politikának nézeteit közelebbről ismerni. Oroszország nem akar kevesebbet, mint határait egész a Kárpátokig kiterjeszteni.”

Az orosz cél tehát Románia bekebelezése, s e célhoz már közelebb ért Poroszország egy hatalmas lépéssel, melyre nézve kitünő előmozdítást nyert a nagy hatalmiságról álmadozó Erdélyre s a déli magyar megyékre spekuláló Bratianoék elég büntetéssel nem sujhathó rövidlátása va banque politikája által.

Most aztán van siralom Románia völgyeiben s vészjelző tűzek a halmain. Most már öntudatára jöttek azon igazságnak, hogy mint Ghika herczeg mondá említett beszédében: „Romániának nem marad egyéb feladata, mint megértetni a közös veszélyt a nem-szláv fajú többi nemzetekkel s velük egyetértésben Oroszország ellen közös ellentállásra magát elhatározni.

A román herczegek budapesti időzése bizonyítja, hogy e nem-szláv fajú s a közös veszélyt iránt felokositandó többi nemzetek közt a magyarokat is tetszenek érteni. Nos a felokositás nálunk elkészt, azon egyszerű okból, mert mi már akkor hangoztattuk a közös veszélyt, mikor a

románok még az orosz szövetség diszkörében édelegtek, s kormányra vergődött kalandor-politikusaik lenézve beszéltek rólunk, kiirtandó országokról, megfosztandó szegény magyarokról. Nem akarjuk ezek büneiért az egész román népet okolni, tudjuk különösen, hogy a conservatív párt, melynek két kitünősége épen Ghika s Sturdza herczegek, nem osztá soha a vörösek kalandor terveleseit, s tiszta maradt a román nép bolonditási bűnétől. De hát ez tény, hogy a román nép nagy része elkábitni hagyta magát a hetet hatot ígérő orosz-barát Bratianoék fellegvár-épitési virtuositásától, s most aztán odajutott, hogy az élő föld is elszaladni készült lábai alól. A büntető nemesis ez.

No, de reméljük, hogy e hideg zuhany kijózanítólag is fog hatni a jó, becsületes s szép jövővel biztató nemes román népre. A magyarról mondja példabeszéde, hogy a maga kárán tanul. Tanuljon a maga kárán a román is. Így aztán vesztett fejszének meg lesz legalább a nyele, sőt ha kijózanodik elérhetlen ábrándjai mámorából s csak a való élet tényeit veszi fel számításai közé, s kezdet fog velünk az ezer éves magyar állammal a fenyegető közös ellenséggel szemben, bizunk a magyarok s románok istenében, a két nemzet életterében, hogy egy szövetségi egyesülés, egy hosszú beláthatatlan jövő biztosítékait fogja Romániára nézve is megteremteti.

Bécs, márczius 31-én.

Ignatieff nagy diplomata ügyes cselzővű szép előadású csinos férj. Látszik rajta, hogy a híres vasember iskolájában vett néhány év óta órát, hogy miként kell a rugókat mozgásba hozni, hogy célzt érhesünk, mert hogy Ignatieff-et Bismarck küldte Bécsbe, arról itt meg van győződve mindenki, kivéve a diplomatiát.

Bismarck herczeg hesseni Sándor

TÁRCZA.

Egy orvos betege. *)

Egy őszszel, utazásom alkalmával meghűlttem magamat, s fekvő beteg lettem. Szerencsémre egy városban a vendégfogadóban jött rám a hideglelés; orvost írdeltem. Félóra letelte után megjött a kerületi orvos, alacsony termetű, sovány és barna haju alak. Közönséges izzasztószert s tormás flastromot rendelve számomra, már el akart távozni, én azonban beszélgetésbe eredtem vele, s így utjából visszatartottam őt. A láz heve győrt. Az álmatlan éjszaka közelgett és én örültem, hogy e jó emberrel fecseghettem. Theát hozattam. Az orvos is mindinkább ereszkedett a beszélgetésbe. Úgyes és nem ostoba emberke volt, s a mellett eleven és meglehetősen élcesen fejező ki magát.

Ez mégis különös e világban. — Hány emberrel állunk barátságos viszonyban a nélkül, hogy titkaik bármelyikét is közölnék vele; ellenben némelyikkel alig ismerkedünk meg, s már is, mint a gyónásnál, még legtitkosabb gondolatainkat is elmondjuk neki. — Nem tudom, mi által nyertem meg ez új ismerősöm bizalmát, mert ő minden teketória nélkül — mint mondják, — belevágott és egy eléggé érdekes esetet beszéle el nekem.

— Ön ugy-e bár, nem ismeri a helybeli bírót, Mulovot és Lukitsch Pált? — Kérdé tőlem. — No, de az nem tartozik a dolghoz. Tehát a nagy bűjt idejében egyszer a bírónál valék, a hol kártyáztunk.

A bíró igen derék ember, s szeretet ugy néha-néha kártyázni. Egyszer azt mondja nekem: „Egy ember van kinn, ki önt keresi.” Én kérdém: mit akar? Azt felelik: levelet hozott, valószínűleg betegőtől. Én megtekintém a levelet, s ez valóban betegőtől jött. Jól van! hiszen tudja azt jól, hogy ez a mi kenyerünk.

A levelet egy földbirtokosné írta hozzám: „Segítsen, kedves leányom haldoklik; az is-

*) Turghenow emlékirataiból.

tenre kérem, siessen; a lovakat is önért küldtem.”

No ez mind jó volna, hanem ő messze lakik a várostól, a mellett pokolsótét az éjszaka és az ut iszonyú rosz! ezen kívül nincs is ott két ezüst rubelnél többre kilátásom, s még az is bizonytalan; mit fardana annyira egy nőtelen ember minden csekélységért! De gondolám, a kötelesség még is az első; a leány meghalhatna. Én tehát játékomat Kallioopin tanácsosnak átadva, haza felé sieték.

A kocsit már ott várakozott a házam előtt, s én a legszükségesebb gyógyszereket magamhoz véve, elindulék. Higye meg, alig tudtunk átázolni, oly iszonyú volt az ut és szerencse, hogy oda nem vesztünk! Végére megérkezénk. A mécs átlaplogott még az ablakon; ők rám várakoztak.

Egy anyóka jön élembe, ki valóban tisztelegesen nézett ki. „Segítsen, — mondá, — ő haldoklik!” Ne tessék nyugtalanodni... hol van a beteg? — felelék én.

— Itt, kérem, itt van ezen szobában.

A szoba tiszta, a szögletben mécs pislog, az ágyban körülbelül husz éves leány fekszik öntudat nélkül; a láz csak úgy futott le róla, lélekzete nehéz. — Két leány, nővérei elszőnyvedve álltak körülötte.

— Látja, mondák nekem, — tegnap még tökéletesen egészséges volt, s jó étvágygyal evett; ma reggel a fejét fájlalta és estefelől egyszerre ebbe a lázas állapotba esett.

— Ne tessék aggodni, hiszen tudja, az orvos kötelességét; — és így közelebbre léptem. Eret vágtam rajta, tormás flastromot és más gyógyszerert rendeltem, s az alatt folytonosan a beteget vizsgáltam. Bizony isten! mióta élek, oly arcot nem láttam; egy szóval igazi szépség! A beteg magához tért, a láz enyhült, körültekintett s kezével arczát letörlé...

Nővérei feléje hajolva kérdék: hogy érzed magadat? — Jól, — felelé, — azzal elfordult, s a mint oda pillanték, már elaludt ismét.

— Most, — mondám, — szükséges a beteget csendességben hagyni, — s azzal eltávoztam, csak a szobaleány maradt ott vigyáz-

zatul. Engemet megkértek, hogy maradjak én is ott éjen át... rá álltam, mivel most ugy sem lehetett volna elindulni! A vendégszobában a thea már készen volt, s én hozzá láttam. Az anyóka egyre sohajtozott; biztattam, hogy életben fog maradni, s hogy ne aggodják, hanem inkább feküdjék le, az idő ugy is már kettőre jár.

— Megengedi, hogy felkölttessem, ha valami elődná magát?

— Megengedem.

Az öreg eltávozott, s a leányok is visszavonultak szobáikba; számomra a vendégszobában vettem meg egy ágy. Lefeküdtem, de nem valék képes elaludni; mit jelentsen ez? betegem ki nem megy az eszemből! Végre ki nem állhattam már, s azért felkeltem. Gondolám, most egyszer megnézem betegemet! Hálszobája a vendégszobába nyílt; én csendesen benyitottam hozzá; szívem ugy dobogott! A szobaleány alszik, szája nyitva s még horttyog is a semmirevaló! az ágyhoz közelgek... a beteg felnyitja szemeit és mereven néz réám.

Kicsoda az? kicsoda az? — Egy kissé megzavarodtam. — Ne ijedjen meg kisasszony, én az orvos vagyok, s nézni jöttem önt, hogy van. — Ön az orvos? — Igen, az vagyok; kedves anyácskája a városból hozott. Eret vágtnak kegyeden kisasszony, s most pihenjen; ha isten ugy akarja, két nap mulva fölkelhet ágyából. — Oh igen, igen, orvos ur, ugy-e nem hagy meghalni? — Mit gondol? isten mentse! Ismét lázban van, gondolám, úterét tapintva meg. Ő rám nézett, s egyszerre megfogja kezemet. — Meg akarom önnök mondani, hogy miért nem akarok meghalni, meg fogom mondani; most magunkban vagyunk, csak ne mondja meg senkinek, kérem szépen...

...hallgasson tehát!... Én feléje hajoltam, ő ajkaival fülemhez közelgett, fürtei arczomat érinték. Megvallom, fejem kabúlni kezdett. Ő susogni kezdé... én egy szót sem érték! szegény, hiszen lázban fecseg s félre beszél!... Végre sikerült nekem őt megnyugtanni; egy pohár vizet nyújtottam neki, felkölttem a szobalányt és eltávoztam.

A kerületi orvos egyet szipantott és néhány pillantig elhallgatott.

— Azonban, — folytató, — várakozásom

ellenére, más nap sem lett jobban betegem. Gondolkodtam! végre elhatároztam magamat maradni, daczára annak, hogy más betegim is valának. Hisz tudni fogja, hogy olyasmit nem szabad elmulasztani, hanem először betegem valóban igen rosszul volt és másodsor igazán mondvá, nagy részvételt kezdék irányában viselkedni, s a mellett a család is nagyon tetszett nekem. Ha nem is gazdag, de azért szép műveltségű emberek valának... Atyjok tudós volt; természetesen szegénység miatt halt meg; de mind a mellett gyermekei kitünő nevelésben részesültek, s nagy könyvgyűjteményt is hagyott hátra.

Talán azért, mert a betegnek igen buzgó ápolója valék, vagy pedig más okból, de elég az, engemet a házbán, mint valamely rokonszeretlek és tisztelték... Az alatt az utak mindig rosszabbak levének; minden összekötetések félbeszakasztattak, a gyógyszerket is csak nagy fáradsággal lehetett a városból elhozni... Egy nap a másik után mult el, — de a beteg nem lett jobban...

Tehát látja... igen... (az orvos elhallgatott). Valóban nem tudom, hogy magyarázam meg azt önnök... Igen minden teketória nélkül megmondom, hogy betegem... igen, hiszen ugy is van... tehát, engemet szeretett... különben... hogy is mondtam?... (az orvos lesütötte szemét és elpirult.)

— Nem, — folytató, — hogy is szeretett volna engemet! meg kell tudni magát becsülni. Ő mivel, elms, olvasott leánya vala és én a kevés latint is, a mit tudtam majdnem egészen elfelejtettem. A mi alakomat illeti, (az orvos mosolygó tekintettel nézett végig magán) — azzal bizony nem nagyon dicsekedhetem. Én tehát állítottam, hogy Andrejevna Alexandra ugy hitták a beteget — nem szerelmet, hanem csak bizonyos barátságos vonzalmat érzett irányomban — meglehet, hogy maga sem volt azzal tisztában; gondolja csak meg, hogy milyen állapotban volt... különben, — jegyzé meg az orvos, ki ezen szakadozott beszédet minden zavarodás nélkül folytatta: — Én a mint látszik eltértem tárgyamtól... Igy azt soha nem fogja érteni... engedelmeivel rendben fogom elbeszélni. Balás Fr.

(Vége következik.)

küldé előbb Andrássy nyakára, hogy öt Muszkaországának megnyerje, de talán szívósabbnak találta külügyérünket, s így a döntő rohamra Ignatieffet kelle segítségül, úgyszólván tartalékul, neki bocsátani. Az egész orosz-porosz manővernek végcélja a hármas szövetségnek megújítása, melynek létezését Bismarck barátságos viszonyra szállította le híres beszédében. Mielőtt ezen célját érte, legelőbb is Angliával fogják éreztetni a szövetség létrejöttének eredményét.

Ignatieff holnap utazik el, és pedig mint biztosan előre is irhatom, eredmény nélkül.

Paris, március 29-én.

(Saját levelezőnkől.) Csak azok, akik azt hiszik, hogy az Elyseében nem foglalkoznak egy háborúval beavatkozás lehetőségében Angolország javára.

Ma erősen elterjedt a hír, és pedig a képviselő körökben, hogy Angolország szövetségi ajánlatot tett a francia kormányának. A kormány nem idegenkedik ez ajánlattól, sőt azt hiszik, hogy az ajánlat már el is fogadtatott volna, hogy Bismarck uram is vette a tárgyalásoknak jelét, mutatja azon éber figyelem, melyet titkos rendőrei mindenfelé tanúsítanak.

Oroszország ügyelt, hogy a francia barátságos viszonyokat továbbra is feltartsa s e miatt szövetséggel is kecsgettette, az itteni köztársasági kormány a közlekedést őszintének vette, csak később jött reá, hogy ez Bismarck által ajánlott orosz báránybőrű politika. Ma már a bizalom papirjai nem bírnak értékkel az Elyseében.

Parisban mindenki meg van győződve arról, hogy Európá háború küszöbén állunk.

Több francziországi lapok hangoztatják, hogy a béke fenntartása lehetetlen, ha Muszkaország a saute-fanoi békehez ragaszkodik. Franciaország zárkózottságából mindinkább ki kezd lépni és kimondja, hogy mielőtt Angliá háborút kezd, Franciaország is ki kell lépni passivitásából. Most ismét Gambetta kezd ott hangadó lenni, s a francia kamara tagjai többsége Muszkaország ellen nyilatkozik. Azt hiszik Parisban, hogy az első ágyúlövés, mely Muszkaország ellen süttetik el, egy világháború jelül fog szolgálni.

Cassius.

Az 1878-iki párisi közkiállítás m. orsz. kpti bizottsága. 3070. szám.

„Toronto”-i szerkesztőségének,

Nagy-Becskereknek.

Alulírt központi bizottság felhívja mindazon kiállító urakat, kik a kiállításba szülő állandó belépti jegyre tartanak igényt, hogy arcképüket 2 példányban vizitkártya alakban folyó évi ápril 10-ig a következő cím alatt küldjék be Parisba:

A monsieur le commissaire royal de la Hongrie de l'exposition universelle de 1878.

à Paris

54. Avenue Bosquet.

Figyelmeztetnek a t. kiállító urak küldeményüket kellően bérmentesíteni, miután a magyar királyi kormánybizottság bérmentetlen küldeményeket el nem fogad.

Felkéretnek saját érdekükben a t. kiállító urak, hogy az arcképüket a fennjelölt határidő alatt annyi-val is inkább beküldjék, mert a késedelem netalán hátrányaiért a kormánybizottság semmiféle felelősséget nem vállal el.

Azon kiállító urak, kik a szabad bemenetel nem személyesen, hanem képviselőjük által kívánják élvezni, e tekintetben külön kérvényt kötelesek intézni, a m. kir. kormánybizottság útján, a francia főbizottsághoz, ki e tekintetben azon jogot tartotta fenn magának, hogy ily kérelmek felett esetleg határozasson. Kelt Budapestén, 1878. március 27-én.

Harkányi Frigyes, alelnök.

Az adókirovás körül követendő eljárás.

(Széll Kálmán magyar királyi pénzügyminiszter körrendelete valamennyi törvényhatósági közigazgatási bizottsághoz, kir. adófelügyelőhöz és adóhivatalhoz, — az egyenes adóknak rendszerint az évenként alakított adókirovó bizottságok tárgyalása alá tartozó nemeimel egyes esetekben szükségessé vált ideiglenes adókirovás körül követendő eljárás tárgyában.)

A m. kir. pénzügyminiszterium által 1870. évi április 6-án 14559. sz. alatt a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósághoz intézett s az említett miniszterium rendeleteinek és utasításainak 1870. évben 44634. sz. a. közzétételét követően hivatalos kiadásban 25-ik tétel alatt foglalt rendelkezések egyik pontja az adókirovás befejezése után megkezdett vállalatok megadóztatását illetőleg, a következő intézkedést tartalmazza:

„Ha valamely vállalat vagy üzlet, a jövedelemadó-vallomások beadására kitűzött határidő elmulta, és az adókirovás befejezése után nyújtott be vallomást, vagy éppen csak a most érintett időpont után kezdetett meg: az ezen vállalatra vagy üzletre eső jövedelemadó ideiglenesen a pénzügyigazgatóság által szabandó ki, fenntartva a jövedelemadókirovás czéljából a jövő évben egybehívandó, kivető és felszámolási bizottságoknak azon joga, az ideiglenesen kiszabott adót véglegesen állapítani meg.”

A fentebbi rendelkezés röviden körvonalozott eljárás követeltet, azóta nem csak az adókirovás befejezése után megkezdett vállalatok megadóztatását illetőleg, hanem ezen szabályrendelet analogijája szerint és az abban kimondott elv gyakorlati alkalmazása mellett minden más oly esetben is, midőn annak szüksége beállt, hogy az illető fél által adóztatás alá be nem vallott vagy csak részben és hiányosan bevallott valamely adótárgy, vagy adóköteles jövedelem után, melynek a pénzügyi hatóságok és közegek akár följelentés, akár más véletlen folytán az adókirovó

bizottságok működésének befejezése után, egy-közben jutottak tudomására, a folyó évre, vagy esetleg a multra is, adóztatás alá vonassék.

Miután ily esetek, részint az adókirovások, részint az adóköteles jövedelemkirovások időközben bekövetkezett szaporodása, részint más körülmények folytán, most még gyakrabban fordulnak elő, mint a korábbi években, az 1875. évi adótörvények pedig, valamint a köződik kezeléséről szóló 1876. XV. t. cz. nem tartalmaznak e részben tuzetes és irányadó intézkedést szükségesnek látom, a fentebb jelzett esetekben követendő eljárás szabályozása czéljából a következőket rendelni:

1. Ideiglenes adókirovásnak tárgyat képezhetik, az egyenes adóknak azon nemei, melyeknek kivetésére különben és rendszerint az 1876. XV. t. cz. 11. §. utolsó bekezdése értelmében, az évenként alakított adókirovó bizottságok vannak hivatva, jelesül: a II. és IV. osztályú keresetadó, a banyaadó, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és ügylelek adója, végre a tőkekamat és járadékadó.

2. Ideiglenes adókirovásnak van helye azon esetekben, midőn a kir. adófelügyelő az illető adóköteles fél önkéntes bevallásából, vagy idegen — harmadik — személyeknek szó vagy írásbeli följelentéséből, hozzáérkezett hivatalos jelentéséből, végre bármilyen hivatalos tárgyalások során kiderült adatokból, az adókirovó bizottság működésének befejezése után a felől értesül, hogy valamely vállalat, vagy üzlet, vagy haszonhajtó foglalkozás az adóév folyama közben kezdetett meg, vagy valamely, már előbb is létező adótárgy, avagy adóköteles jövedelem, az illető fél által annak idejében adó alá, vagy egyáltalában be nem vallatott, vagy csak hiányosan és nem a valószínűságnak megfelelőleg vallatott be, s így annak egészben vagy részben való eltitkoltása által az államkincstár megrövidített és karosított.

3. Az ideiglenes adókirovás joga és kötelessége az egyenes adóügyekre nézve jelenben illetékes kir. adófelügyelőket illeti.

4. A kir. adófelügyelő az ideiglenes adó kiszabásánál az 1876. XV. t. cz. 17. §-a értelmében jár el, és az ideiglenes kiszabott adót, mint ilyet, szokott módon előírva, arról az illető adóköteles félre oly hozzáadással értesíti: hogy az ideiglenes adókirovás ellen lehetőségre vételeit, az értesítés kézhezvételétől számítva 8 nap alatt a kir. adófelügyelőnél benyújthatja, és hogy az ideiglenesen kirovott adó törvényszerű tárgyalás és végleges megállapítás végett a legközelebb következő adóévre az illető kir. adóhivatal székelyén alakított adókirovó bizottság elé fog terjesztetni.

5. A következő évi adókirovó bizottság a kir. adófelügyelő által ideiglenesen kiszabott és előírásba vett adóra vonatkozó javaslatot, az illető tárgyról és a fél által netalán már előbb írásban benyújtott, vagy a bizottság előtt előszóval előterjesztendő észrevételekkel együtt szabályszerű tárgyalás alá veszi, és az adót első fokban megállapítja, mely megállapítás ellen szabadságában áll, úgy az adóköteles félnek, mint az államkincstár képviselői bizottsági előadónak, az egyenes adó-felszámolási bizottsághoz, és esetleg az idézett törvényczikk 34-ik §-ának korlátai között, a pénzügyminiszterhez felebbezni.

6. A kir. adófelügyelő jogosítva van az általa ideiglenesen kiszabott és előírásba vett adónak az államkincstár részére biztosítása végett a szükséges intézkedéseket az adókirovó bizottság eljárásának és határozatának bevétele nélkül, azonnal megtenni, s e czélból az illető adóköteles fél ingó és ingatlan vagyonaára közigazgatási biztosítási végrehajtást vezetni, kivéve, ha a fél ennek elkerülése végett, az ekképen reá kivetett adót az adókirovó bizottság határozatát megelőzőleg, habár azon jogának fenntartása mellett, hogy az adókirovás ellen netalán fennforgó észrevételeit a kivető bizottság előtt előadhassa, és az adókirovó bizottság kérésére megkezdhesse, önként befizeti, a fennemlített biztosítási végrehajtás esetében azonban a kir. adófelügyelő az ideiglenesen kivetett adó behajtását, és az árverezést mindaddig nem eszközölheti, míg az illetékes adókirovó bizottság az ügyben első fokban határozatot nem hozott, és az adóösszeget meg nem állapította.

7. Nagyobb fontosságú esetekben, midőn t. i. az ideiglenesen kivetett adóösszeg nagysága, az államkincstár érdekének és kötelelenségének minden irányban és minden eshetősége, mint például: az adóköteles fél netalán zilált vagyoni viszonyai miatt rövid időn bekövetkező fizetésképtelensége, továbbá az 1876. XV. t. cz. 68. §-ában az egyenes adók és ezek módjára beszedendő követelésekre és tartozásokra nézve ki nem vetés esetében öt évre szabott elévülés veszélye vagy e czimen tehető kifogások elleni biztosítása kívánatossá teszik, hogy az adó kirovó bizottság által mielebb megállapítsák, vagy e végett maga az adóköteles fél nyújtsa be kérvényt: a kir. adófelügyelő javaslatot tehet az iránt, hogy a megelőző évre alakított adókirovó bizottság a sürgősnek mutatózó adóügy tárgyalására újból összehívassék, s ez uton az adó első fokban törvényszerűen megállapítsák és azonnal behajthatóvá tétessék.

Kelt Budapestén, 1878. évi márcz. 8-án.

A mi nemzetiségeink.

Annak idején nemzetiségeinknek volt alkalmuk meggyőződni arról, hogy az a hatalom, mely bennünket leigáz, nem kiméli őket sem. Az abszolutizmus, melyet diadalra jutni segítettek, eléggé behonyítottá nekik, hogy csak abszolutizmus az, úgy baráttal mint ellenséggel

szemben. És mégis most, a midőn egyenlő jogokat élvezhetnek a hon minden polgárával, midőn képviselőket küldhetnek az országgyűlésbe, hol államellenes eszméiket büntetlenül mondhatják el az ország szemébe, most mégis meggyőződéssel a hűségnek, melylyel ez anyaföldön, léteünk ezredéves fennfartójanak kellene adózniuk, ismét meg akarják kísérteni, hogy a nyers önkényuralom csakugyan ez-e?

És már most kérjük, csoda volna-e, ha olykor a nemzet elkeseredésében a vele szemben elkövetett igazságtalanságok miatt, netalán egy kis szigorúságra, vagy az állami hivatalokban az ilyen érzelmű egyének mellőzésére adná magát. Itélje meg minden józan ember, bűne-e az valamely nemzetnek, mely a hatalmat kezei között tartja, ha nem akar minden aron öngyilkos lenni?

Ha azonban a multban ilyesmi a magyarok részéről netalán történt és ha előfordulna azután, természetesen a mi nemzetiségeink adják első sorban a rabiga alatt nyögdecselő elnyomottakat és felverik Európát jajveszékéseikkel.

Pedig lennének meggyőződve, hogy szerfelett kevés volna szükséges ahhoz, hogy ez országban a legszebb testvéri egyetértés üsse fel barátságos hajlékat. Nem kívánunk mi e világon semmit tőlük, csak azt, hogy ne törjenek az ország egysége ellen és ne kacérkodjanak a mi elleneinkkel. — Ez egyetlen egy kicsiny feltétel alatt bizony nem lenne okuk megbánni, hogy sem a „mindenható”, sem a „megváltó” czár nem kancsukázhatja őket. Ha jelét adnák a mi nemzetiségeink, hogy tiszta szívből szeretik ezt a földet, hol bűt, örömet együtt viselünk és élvezünk ezer éven át, ha őszinte készségüket mutatnák rá, hogy e földet bármiféle és bárhonnan jövő ellenségével szemben önfeláldozással készek a mi s maguk érdekében megállamzni, bizony örökre eltűnnék közlünk a bizalmatlanság és örült volna nemzetünk, ha azért viseltetnék ellenszenvvel valaki iránt, mert máshangzása a szó, mit ajkaján hordoz, míg szíve s lelke egy velünk. Minő más, mily boldog testvéri egyetértésben élő ország terülne el a négy folyó mentén a feltékeny és nyugtalankodó Magyarország helyett.

Higgyék el nemzetiségeink, hogy a zsörtölődés és hiábavaló civakodás megszüntetése egészen tőlük függ. A magyar historia és azon körülmény, hogy a magyarok közt, oly hosszú sora után az éveknek teljes épségben fenntarthatnak nemzetiségüket, a legvilágosabb bizonyossága annak, hogy a magyar nemzet tisztelni és becsülni tudja azokat, a kik vele egy alapérzelmeiket táplálnak és nem volt senkinek sem ellensége azért, mert talán nem tetszett neki az orra állása.

Péternek mondjuk ezt, de Pál is érthet belőle. A szlávok magatartása szolgálatot incidentst fennebbi meggyőződésünk elmondására, de érthetnek a bánási szerbek is belőle. Kritikus időkben élünk és az ilyen napok alatt szoktak megfogamzni a nemzetek közt, a gyűlölet és szeretet magvai. Ilyen időkben évszázadokra hat ki minden cselekedet és legyen bármilyen a mag, biztosan egyetemet ver és hatalmas előfá vá nővi ki magát.

A szerbek legjobban érezhetik és tudhatják, hogy a milyen mértékben kezd nőni és hatalmaskodni a panszlávizmus, ép olyan mértékben apad és gyengül saját enjük ezen óriási áramlatban. Nincs a reménynek egyetlen szála sem, hogy nem a szerbség volna éppen az első, mely belefut és megsemmisül e tengerben. Ez annyira világos, olyan kézzelfogható kilitás, melyet minden józan szerb az első pillanatra beláthat. És mégis talán elvesztette minden szerb a legparányibb józan belátás világát, hogy itt közöttünk senki sem ad hangot meggyőződésének? Hogy van az, hogy nincs szerb, ki elmerje mondani saját nemzete érdekében, a mit mindnyájoknak tudniuk kell és bizton tudni is, hogy a szlávokhoz és oroszokhoz egész keleten egyetlen hasonlítható ellensége nincs a szerbségnek? Hogy a szerbeknek e veszedelmes áramlattal szemben szövetségesre van szükségük és a szövetséges nem lehet más, mint az, a ki szintén ellensége az oroszoknak.

Bizony-bizony mi teljességgel nem értjük a szerbek politikáját, de reményünk van, hogy az nem a bánási szerbek politikája, melyet mutatni látszanak, sőt hisszük, hogy a higgadtan gondolkodó rész nem sokára adatokat fog nekünk szolgáltatni e tekintetben.

És éppen e józan résznek mondtuk el a fennebbieket. Lám most van itt az idő, hogy kimutassák, miszerint érdekösség köti őket a földhez, most van ideje annak, hogy elveszék a rokonszenv és egyetértés magvát, mely bizonyára szép előfá vá nőne ki magát közöttünk. Gondolják meg tehát helyzetünket, és kövessék az önfennartatási ösztön mindig józan intő szavát.

T. L.

Az árterek után járó adókedvezmények.

Az azelőtt gazdaságilag használhatlan, időközben pedig vízszabályozási és egyéb költséges munkálatokkal használhatóvá tett földterületek után járó adókedvezmények megállapítása tárgyában a magy. kir. pénzügyminiszter f. évi január 12-ikén 1877/16159. sz. alatt a következő körrendeletet intézte valamennyi kir. kataszteri igazgatósághoz és kir. adófelügyelőhöz.

Miután tapasztaltott, hogy az azelőtt gazdaságilag használhatlan, időközben pedig vízszabályozási és egyéb költséges munkálatok által használhatóvá tett területek megadóztatásánál a törvényben és törvényesített szabályokban biztosított adókedvez-

mények nemcsak az érdekelt birtokosok és vízszabályozási társulatok által, hanem a földadózszabályozási közegek és a kir. adófelügyelők által is különféleképen és sokszor a törvény czélzataitól eltérő módon értelmezettek és ez okból több oldalról s különösen a vízszabályozási társulatok részéről panasz emellett, hogy a kataszter kiigazítás alkalmazásával a törvény által az árterben fekvő birtokokra engedélyezett adókedvezmények nem érvényesítettek, — a 15 évi adómentességet kérő folyamodványok időmulasztás czimén elutasítottak, valamint az egészen vagy félig mentesített árterek csak talajuk szerint soroztattak osztályba, tekintet nélkül az azokban árvíz, belvíz és földárja által okozható károokra, valamint az ily területek egyéb eghajlati hátrányaira: szükségesnek találtam a törvény és fennálló szabályok által biztosított ezen adókedvezményeket a következőkben részletezni s egyszerűsíteni elrendelni, hogy ha e részben a folyó évi ápril 10. utolsó napjáig az illető birtokosok, vagy azok nevében vízszabályozási társulat által cumulatív, de a kérelem tárgyát képező földrészteltek elősorolásával az illető kataszteri igazgatóság köteles legyen a kérvény tárgyat a kataszteri munkálatok alapján, esetleg a helyszínen is (amennyiben ez szükségesnek találtatik) megvizsgálni s a vizsgálat eredményét a vizsgálati ügyiratok csatolásá mellett véleményes jelentéssel ide felterjeszteni.

A kir. adófelügyelők pedig utasítanak, hogy ha náluk ily adókedvezményre vonatkozó s különösen a 15 évi adómentesség iránti kérvények benyújtottak, vagy ezental benyújtatnának, azokat, tekintettel arra, hogy elintézésük a kataszteri kiigazítással szoros összefüggésben van, az illető kataszteri igazgatósághoz előleges elintézés végett tegyék át és csak azon adókedvezmények érvényesítsék, melyek a pénzügyminiszterium által esetenként megállapítottak; mely a czélból a királyi adófelügyelők a pénzügyminiszterium határozatáról esetenként s az illető iratok s határozathoz képest kiigazított munkálatok megküldése mellett az illető kataszteri igazgatóság által fognak értesített.

A fentírtott adókedvezmények a következők:

I. Az 1850. évben kiadott becslési utasítás 129. §-a értelmében a vízmentesítő védgátak, csatornák, zsilipek stb. fenntartásához szükséges évi költségek fejében az illető osztály után megállapított nyers jövedelemből a rendes melvési költségen fölül magasabb százalék vonható le, s ezáltal új árterti osztály keletkezvén, és kevesbűlvén a tiszta jövedelem, kevesbűl az arra kivetendő adó is. A hol a (G betűs) földtermési táblázatból ezen levonás megtörténte kivethető, vagy a fenntartási költség már más módon kárpótoltott, ott az új kataszter életheleptetéséig újabb levonásnak helye nem lehet; — ahol ez nem történt, ott a magasabb levonási százalék alkalmazásával új osztálynak felállításra, vagy a területnek alsóbb jövedelmi osztályba való leosztályozása hozható javaslatba; ott pedig, hol az eljárás biztos, a víz általi elöntést s ennek következtében jövedelemcsökkenést nem vette tekintetbe, javaslatba hozandó az illető területnek a vizokozta károok mérvéhez képesti jövedelemcsökkenéssel arányban álló alsóbb osztályba sorozása.

Az osztályozás ezen leszállításának tehát különösen ott van a helye, hol

1. gátfenntartási költség a holdankénti nyers jövedelemből nem vonatott le, vagy más uton sem számított be;

2. ahol a védgátak és egyéb védművek megkezdettek ugyan, de be nem fejeztettek s azért az árternek azon része, mely még most is gyakori vízáradásnak van kitéve, a már ármentesített hasonmási földekkel ugyanazon osztályba soroztatott;

3. ahol a főjövdelem belvíz és a földárja által rendszeren csönkítatik, vagy legalább feltételezett tetetik.

II. A védőtöltések, csatornák és egyéb védművek által elfoglalt területek — az 1875. évi VII. tczikk 5. §. d) pontja, illetőleg az 1877. évi 11669. számú utasítás 2. §. d) pontja értelmében — egészen adómentesek; ide tartoznak:

1. Mindazon védgátak (töltések), gát-részek, vagy egész gátrendszerek, úgyszintén a gátakhoz tartozó vízlecsapoló árkok, zsilipek, a gátakat a habutés ellen oltalmazó faültvények és padkák, melyek törvényszerűen alakult ármentesítési vagy vízszabályozási társulat, egyes közbirtokosság, község, vagy egyes birtokos által — az illetékes hatóság által helyben hagyott terv szerint — készülték el és befejeztettek; ez esetben a víz oldalán a gát és anyaggyödr közti téren és magában az anyaggyödrben lévő faültvények egészen, ott pedig, hol anyaggyödrök nem léteznek, csak öt öl (9.5 méter) szélességben, adómentesek; az ezen túl terjedő, valamint az ármentesített téren lévő faültvények, az erdőmvelési ágba fölveendőek.

2. A vízmértan elvei alapján készült, a szükséges lejtéssel ellátott és a lefolyást mindig biztosító csatornarendszerek, egyes csatornák és árkok, melyek által oly területek tétettek állandóan és gazdaságilag használhatóvá, melyek különben gazdaságilag állandóan nem volnának használhatók.

III. A vízszabályozás következtében védőtöltések közé szorult s az ármederben fekvő, ennélfogva gyakoribb áradásnak kitétt területek, tekintettel ezen körülményre, alsóbb osztályba sorozhatók, mint különben földmívelőségük szerint tartoznának.

IV. Az 1868. XXV. tczikk 7. §. szerint: oly területek, melyek terméketlenségüknel

fogva eddig megadóztatva nem voltak, ha tulajdonosaik által költséges vizszabályozási, csatornázási, vagy más munkával haszonvehetővé tételtek, azon évtől kezdve, melyben haszonvehetőségük beállott, tizenöt évig adómentesek. Ide azonban nem tartoznak oly területek is, melyek a földadó-kataszter előbeléptetések és a vizszabályozás előtt már mint legelő, nádasok stb. némi — habár csekély — hasznat adtak.

V. Az 1868. XXV. tczikk 12. §-a azt rendeli, hogy az ezen törvény 9. §-a értelmében, tehát: birtokrendezés, tagosítás, legelő-elkülönítés, erdőkihasítás, vagy új telepítés alapján készített új adómunkalátok folytán, — habár a birtokosok által eszközölt oly költséges vizszabályozási, csatornázási, vagy más munkalátok következtében, melyeknek létesítésére azon földterületnek a földadó-sorozatban megállapított évi tiszta jövedelmének legalább ötszörös mennyisége igényeltek — változtak is a miveltési ágak, ezeknek jövedelmét az eddiginél magasabb adózási fokozattal terhelni nem lehet. Ezen törvény tehát világosan megállapítja, hogy az adókedvezménynek csupán csak azon feltételek alatt van helye, amely feltételek az 1868. évi XXV. tczikk 9. §-ában elősoroltak; vagyis a 12. §. csak akkor alkalmazható, ha tagosítás, birtokrendezés stb. folytán az új telekkönyv a tagosítás befejezése után 6 hónap alatt elkészült, megvizsgáltatott s a tagosításra követezött legközelebbi évtől kezdve az adókiadás és szerint történt; magától értetvény, hogy e törvénynek visszaható ereje nem lévén, az 1868. évi XXV. t. cz. kihirdetése előtti időkhöz előfordult esetre a fentebbi 12. §. nem alkalmazható.

A koldulás, kóborlás és munkakerülés rendszere.

Azon közveszélyes néposztályok, melyekkel a biztonsi rendszert van hivatva foglalkozni, megjelenésük és elmulásukra nézve hasonlítanak némely népbetegségek életprocessusához. A zarándokok és a fanatikus vezérek, kikből a kóborlók egész hadseregei kerültek ki, ugy jelentek meg, mint a középkori pestis, dultak mint ez s majdnem vele egy időben szüntek meg létezni. Mindkettőjök megölte az új szellemet. Amde a harcz örökös. Keletkeztek új népbetegségek s a társadalmi rend új ellenségei. Az 1417-ben Európában megjelenő cigányok ellen csakhamar irtó háborút kellett az államoknak kezdeniök. E háború ma sincs sehoh befejezve s mivel a cigányügynek hazánkban még mai nap is különös jelentőséget tulajdonítok, erről mint speciális rendőri ügyről fogok értekezni.

A veszélyes osztályu egyének nemcsak sajnos még mindenütt tapasztalható nagy számmal fogva, de különösen közbiztonsi, jóléti, s az erkölcsi értékeknek általok okozott folytonos veszélyeztetése alapján vonják magokra a rendőri hatalom figyelmét. Mint ragadozó állatok megtámadnak a kóborlók a köz- s magántulajdon, szigorú ellenőrzés és kényszer eljárás hiányában, mert attól, ki csak másokra támaszkodik, ki a vétellel örökös küzdelemben áll, ki gyűlöli a kenyérkereset megengedett eszközeit — mégis emberi szükségleteit naponta kielégíteni kénytelen, — minden törvény megsértése várható, jelleme, életnézetei és külső körülményei, állapota a jogosnak és erkölcsösnek tiszteletere nézve nem tartalmazhat biztosítékot. A keresethiány nyomort szül, ez pedig bünteteket von maga után s néha a társadalmi rend felbomlását! Hogy hova jutott Spanyolország népe munkakerülése következtében a 17-dik században, kimutatja szépen Buckle, History of civilization in England II. k. 510. l. Korunk fő törekvése — mit a középkor nem is sejtett még — a munkakerülés, koldulás és kóborlás okainak megszüntetése s így a veszélyek megelőzése.

Mintán ez azonban soha sehoh sem fog a baj végleges orvoslásához vezetni — mindég kényszer és büntetés is lesznek a szükséges védezközök. A büntetések szigorúak korunkban is, de mi igen természetes, az elmúlt századokban alkalmazottakkal sokkal szeledebbek. A középkor még preventív eszközökkel nem gondolva, csak a repressivra támaszkodott és megengedett barbár büntetéseket. A kóborló ekkor a rablógyilkossal egyaránt akasztófára került. Még a múlt század elején is halálra büntetett a cigány Poroszországban és Angolország rabszolgaságra taszította le koldusait a 16. században. — Moreau-Christophe du problème de la misère etc. III. k. 210. l. Ma a javithatlan csöcselék legnagyobb büntetése egy évi börtön és hét évi rendőri felügyelet alá helyezés. Ma azt tanítjuk, hogy a vagyonilag független dologgyűlölk nem érdekelhetik a rendőri hatalmat, holott a múlt század végén Justi még azt tanította, hogy a saját jövedelmükkel élő és semmivel sem foglalkozó egyének magas fejadó segélyével kényszerítettessenek a társadalomnak hasznos munkát teljesíteni. J. H. G. Justi, Grundsätze der Polizeiwissenschaft. 330. §.

A munkakerülés, koldulás és kóborlás rendszere nem egy nehézséggel kell megküdenie, hogy feladatát betölthesse. A legnagyobb nehézség néhol a szegényügy rendezetlen állapotában keresendő. Hol a közsegélyt jogosan igénylő eltartásáról nincs gondoskodva, a rendőri koldussal szemben, kivel utjában találkozhat, tehetetlen. A közbiztonsi ág, a jogrend egyik véres ellenségét háborítanul kénytelen vándorolni engedni. A kóborlás ellen hozott törvények éle kiválóan nálunk a cigányokon török meg. E közveszélyes csöcselék a rendőri büntető törvény-

könyv szigorát s a meghonosítandó csendőri intézmény hatalmát mindaddig ki fogja mint rá nézve tehetetlen gnyolnui, — mig a barbár nemzetségu emberből állampolgár nem idomittatik. A cigányügy rendezésének szabályait alább fogom tárgyalni. Most pedig tanulmányozzuk először a munkakerülés rendőri törvényeit.

I. A munkakerülés elleni rendszabályok.

A munkakerülők közt előfordulnak olyanok, kik ellen nincs joga a rendszetnek kényszerhatalmát érvényesíthetni. A culturjogállam nem kényszerítet, akarata ellenére valakit, maga belátása s hatalmával boldogítani igyekszik. Hogy miképen kell és lehet oszkerü nevelés segélyével a munkakerülést megelőzni — nem rendőri feladat. A mai rendszet kötele az alapvetel követni, hogy mindaddig, mig a munkakerülő önmaga s övéi számára nyilvános támogatást igénybe nem vesz, mig a társadalomra nézve veszélyes utakon nem jár — nincs ok és jog a rendőri beavatkozásra. Máskép van Berg meggyőződve, ő a rendőri beavatkozást már akkor is megengedi, mikor a munkakerülő még nem fordult a közsegélyhez. G. H. Berg, Handbuch des deutschen Polizeirechts. Hannover 1804. III. k. 207. l. Stempf és Edel csak akkor engedik meg a rendőri beavatkozást, ha a közveszélyesség symptomái valakinél felfedeztetnek. Carl Edel, das Polizei Strafgesetz-Buch für das Königreich Bayern, I. k. 249. l. Stempf, das Polizei Strafgesetz-Buch für das Grossherzogthum Baden. 150. l. Vagy talán a gazdag kőtelező és semmittevő életmódjának megváltoztatását rendőri parancs és végrehajtás alapján meg lehetne engedni? A családi gazdasági rendszet kora lejárt s mindenkit megilleti a jog vagyonát teltsése szerint elhasználni. Azon vagyonos egyén, ki munkája által saját s a társadalom vagyonát nem szaporítja, még nem büntethető, mert rendet s jogot nem sértett, ő csak morális értékekét veszti mint ilyen, de a veszélyes osztályu személyek közzé nem sorozható. A munkakerülés politikai és gazdasági gyászok következményeirel a nemzetgazdaszattal van hivatva értekezni. Nekünk itt csak a veszélyek elleni küzdelem törvényeinek megalapítása feladatunk. A rendőrt csak a közveszélyes munkakerülők, ki a jogrendet s a biztonsi és közjólétet fenyegeti, érdekelheti. Nagy kérdés ez ügy szabályozásánál, az nincs-e a rendszetnek joga prophylaktikus eljárásokhoz nyulni, melylyel megakadályoztatnak a veszélyek bekövetkezése? Némely államok törvényhozása pl. a württembergi, braunschweig, megengedi a rendőrhatalom fel- tétlen jogát, minden dolognelküli egyént ellenőrizni s követelhetni létfenntartási eszközeinek kimutatását. Szászország is a múlt században a dologra kényszerítés elvét követve köteleességöké tette különösen az ácsok és kőműveseknek a munkanelküliek keresetéről gondoskodni. Berg, id. m. III. k. 207. l. Ezen elvet azonban helyeselnem lehet, ha csak a rendszet hatáskörét szükségtelemül kiterjeszteni nem akarjuk, mi nagy veszélyt tartalmazna a személyi szabadságra nézve, mert a hatóságok önkényének tág tér nyitván, módos szülék gyermekeit, vagy általában elszegényedés ellen bízott egyéneket, olyanra kényszerítenék, mi a joggal ellenkezik és a közszükség által nem parancsoltatik. Következmény: „a munkakerülés mint ilyen ellen még nem képzeltető büntetés, csak annak következményei üldözendők. Ezen állásponton áll a francia, bajor és bádeni törvényhozás is. Az önkény legveszélyesebb következményei a napszámosoknál fordulhatnak elő, kik szolgálati viszonyra kényszerítetvén, elvonatik a forgalomból oly munka, melyet a termelő nem nélkülözhetnek, s így egyes gazdasági ágak a munkahiány összes csapásait elszenvetni kénytelenítenek. Hol tehát minden esetben a fenntartási eszközök azonnal be nem bizonyíthatók is, még nem következhet a rendszet joga a beavatkozásra. A rendszet beavatkozásának feltétlen megengedése esetében számtalan család életviszonyaiból kizavartatnék, a családi nyugalom felbolygatása s gyakran szülői ellenőrzés hiányában a tapasztalatlanoknál az erkölcselenedés lennének a gyászok következmények. S ha azt hozzáadom, hogy a munkási hatóság kényszer néha számtalan egyén legjobb akarata daczára sem hajtható végre — könnyen belátható ez elv jogtalansága és hasznavehetlensége. Marad tehát fő törvényünk ez: „a rendszet szoritkozások csak azon esetekben beavatkozásra, midőn valakinél már a közveszélyesség symptomáit felfedezte.”

A törvényhozásk a veszélyesség symptomáinak ezeket tekintik:

1. ha munkaképes egyének, kik egy év lefolyása alatt kóborlás- vagy koldulásért megbüntetettek, meg nem engedett módon táplálkoznak;

2. ugyanoly feltétel mellett a rendőri felügyelet alá helyezettek;

3. munkaképes egyének, kik közsegélyben részesülnek, ha a hatóság által megállapított idő alatt munkához nem fognak. A bádeni rend. büntető törvénykönyv 64. §. — Ugyanugy a bajor rend. büntető törvénykönyv 87. §.

A társadalomban gondoskodjék mindenki életfenntartásáról, segélyben csak a tehetetlen részesüljön, az álkoldus már mint csalo büntetendő.

Ha munkaképesek segélyben részesülnek, igen megszorodnak a koldusok száma. Ha valamely egyén elfogadja a magánsegélyt, a helyett, hogy függetlenségét szorgalm-

által biztosítaná, ehhez semmi köze a rendszetnek, mert a közönség terhére nem esvén, s veszélyesség nem forogván fenn, szabadságában nem haborítható.

Az utolsó fontos kérdés ez úgyne az, mik legyenek a büntetés alkalmazásának feltételei. A törvényhozásk két egymással lényegesen eltérő elv szerint döntötték el e kérdést. Az egyik elv abban áll, hogy nem a panaszlalt, de a hatóság bizonyítsa be, hogy valaki meg nem engedett módon tartja fenn magát s csak ha a hatóság által kijelölt határidő elteltevel szolgálati viszonyba nem lépett vagy általában rendes munkát nem kezdett, büntetethessék meg, ha nem tudja bebizonyítani, hogy munkára szert nem tehetett. A másik elv ellenben abban áll, hogy a panaszlalt köteleztessek bebizonyítani, miszerint megengedett eszközökkel tartja fenn magát, mit ha nem képes, következik a törvény szigorának alkalmazása. Én az első elvhez ragaszkodom, mert nem a panaszlalt köteleztesse ártatlanságát, de a panaszlalt bűnösségét bebizonyítani, — továbbá azért, mert ez elv megelőzőbb az egyéni szabadságnak, elejét veszi a hatóság önkénynek s mindazon veszélyeknek, melyeket fennebb előadtam. A büntetés bekövetkezésének előfeltétele hatóság megités legyen, mi ha eredménytelen — csak akkor mérhető büntetés a munkakerülőre. Ha a munkakerülés törvényes idő bekövetkezése alatt meg nem engedett módon folytatná életmódját a panaszlalt, bizonyítsa be a hatóság a bűnösséget. Ez elvet elfogadta a bádeni törvényhozás. A braunschweig rendőri büntető törvénykönyv 73. §-a három hóig terjedhető fogsággal és rendőri felügyelet alá helyezésével fenyeget mindenkit, ki munkaképesége esetében nem igazolja törvényes életmódját.

Dr. Fekete Gyula, jogtanár.

HETI SZEMLE.

A keleti válság. A congressus terve már a történelemé. Nem beszélnek több róla, legfeljebb csak azért, hogy bukásának körülményeit constalták. A legyőzhetlen nehézség abban állott, hogy Oroszország makacsul vonakodott oly nyilatkozatot adni, aminőt Anglia követelt, Anglia pedig makacsul megmaradt követelése mellett. Ma tehát már az egész vita túl van haladva a congressus tervét illetőleg. Most Oroszország a san-stefanoi békeszerződés elismertetését az egyes hatalmaktól külön-külön fog iparkodni kicsikarni, de hogy ez könnyebben fog-e sikerülni így mint a congressuson, abban kételkedhetünk. Az angol-orosz háboru kikerülhetlen, s ezt megerősítik a mindkét részről lázas ingerültséggel folyó készülődések. A kitörő felben levő küzdelemmel szemben nagy fontosságú körülmény, hogy a porta, mely még mindig tekintélyes sereggel rendelkezett és melynek területén fogva a harcz folyott, melyik félhez szegődik. Miről a táviratokból értesülünk, a porta az orosz szövetség mellett határozott, s ez való lehet mindaddig, mig az orosz hadsereg uralkodik Konstantinápoly fölött. De hogy a török szövetség vagy semlegesség sokáig fog-e tartani, abban méltán kételkedhetünk.

Oroszország és a porta. Az oroszok meg akarták szállani Bujukderát s egy hajó meg is érkezett annak kikötőjébe, hogy Bosporust megrakják thorpedokkal. Erről az angol követ értesülvén, kormány nevében kijelenté, hogy az oroszok további előnyomulása esetén az angol semlegesség eléri véghatárát s az angol hajóhad a Fekete tenger melletti erődöket, melyeket az oroszok hatalmukba keríteni igyekeznek, bombázní és lerombolni fogja. Ennek következtében Savfet pasa közbe lépett s megakadályozta az oroszok előnyomulását. Oroszországban a hadi készülétek a legnagyobb hévvel folytattatnak. A czár ujjában a Pétervárt állomásozó ezredek mozgósítását rendelte el. Nem sokára az egész hadsereg hadi lábra fog helyeztetni Oroszországban, s Konstantinápoly közelében foglalt hadállásait megtartani szándékoznak.

Angolországban teljes tudatával bírnak a fenyegető veszélynek, s nagy mérvű előkészületeket foganatosítanak a keleti vizeken. A tartalékosok behiva, a csapatszallító hajók készzen állnak, a hajóhadnak kiadva a parancs: mihelyt az oroszok mozdulnak Bujukdere vagy Gallipoli felé, szállja meg a Dardanellát s a Bosporust partjait s nyomul a Fekete tengerre. Az angol-orosz háborub minden valószínűség szerint a kezdemény s az első és legfőbb szerep az angol hajóhadnak jut osztályrészül. Anglia haderejének békelelttszáma: 120.000 ember, ehez járul az indiai hadsereg: 241.000 főnyi gyalogsággal, 64.000 főnyi lovaszággal, 9000 főnyi tüzérséggel. Az összes angolhajóhad áll 503 hajóból 2740 ágyuval.

Monarchiánk és az angol-orosz összeütközés. Andrassy gróf köztudomásúlag nem csallakozott Angolorzágnak a congressus programját, illetőleg kifejtett nézeteihez. A jegyzékben, melyet ez ügyben a londoni kabinethez intézett, azt mondja, hogy véleménye szerint Oroszország, midőn hivatalosan közli a békeszerződést az érdeklött hatalmakkal és így lehetővé teszi nekik vita tárgyává tenni a nemzetekkel meg nem féro czikkeket, ezzel nem csorbítja Europa együttes jogait; így tehát, ha Anglia magatartásához nem alkalmazkodhatik is minden tekintetben, abból még egyáltalán nem következik, hogy a békeszerződést helyesli.

HIRHARANG.

* Gyászmise. Néhai Ferencz Károly Ö Felségeért ma délelőtt 10 órakor a helybeli

nagy templomban gyászmise volt, melyen főispánunk, a megyei tisztikar, kir. törvényszék, a városi tisztikar s az itt székelő államhivatalnokok voltak jelen.

* Ujencozás. Megyénkben az ujencozás e hó 16-án egészen be lesz fejezve. A megye alispánja, ki már hetek óta az ujencozásnál mint elnök jelen van, e napokban haza érkezik s átfogja ismét venni a hivatal vezetését.

* Interpellatio. A jövő hét folytatja a képviselőházban megyénk több képviselője által egy interpellatio fog beadni a közlekedési miniszterhez a Kikinda-nagy-beckerekai vasút tárgyában. Bizony itt volna már az ideje, mirettünk is tenni valamit.

* Jótékonyág. A nagy-beckerekai takarékpénztár multkori közgyűlésén határozat hozott, hogy a helybeli gymnasiumi alap javára 500 frtot ad oly képen, hogy azt 10 év alatt fogja 50 frtos részletekben lefizetni. E díeseretes példát bárcsak minél többen követnék.

* Hymen. Városunk köztisztviselőiben álló főorvosa Dr. Szabó Alajos úr e napokban jegyezte el Popovits Aranka úrhölgyet. Magyar-Becse egyik szelleműs és bajos hölgyét. Tartós boldogságot kívánunk e szép frigyre.

* Hangverseny. Kokits-Mesznik Matild urnő, ki mint iskolázott énekesnő már számos kellemetes órát szerzett az itteni közönségnek, jótékony czéla egy hangversenyt rendez az itteni városi színházban Kersch Ferencz jeies zongoraművész közreműködésével. A hangverseny ma este tartatik meg. Előre is tudjuk, hogy szépen leand látogatva.

* Időjárás. Az idő már márciusban is valóságos áprilist járt. Eső, hó, verőfény napfény, reggeli fagy, szél, váltakozva valóságos orkánnal jégeső, villámlass menydréggel. Hát ez nem valóságos diplomatai időjárás?

* Közgyűlés. A nagy-beckerekai takarékpénztár e napokban tartotta közgyűlést, melyen a mérleg terjesztett elő, s a tiszta nyereség felosztása határozottat el, részvényenkint 5 forint lesz az osztalék.

* Furcsa, de igaz. A perlaszi járásbírói kerület Bótos községében, mint értesülünk már több gyilkossági eset történt s a tetteseket eddigelé soha sem sikerült kézrekeríteni. Most, hogy erélyes szolgabíránk Bakalovics Ágost vette át e kerület egy részét, minden tekintetben erélyesen hozzá lát a közbiztonsi helyre állításához, miben neki Molnár István csendbíró segítésére szolgál. S uram fia mi történi? A perlaszi járásbíró, mint értesülünk rosz néven veszi az illetőnek, hogy az ő hire nélkül erélyes nyomozásokat tartanak. Ez, ha csakugyan áll, ugy a járásbíró — nem tudjuk, hogy mi okból aprehendalhatja, hogy az atomos gazembereket valahára hurokra akarják keríteni, — az illető erélyes tisztviselő. Nem jó az ilyenért aprehendálni, mert ilyenkor aztán, sok mindenféle is gondolhatunk az emberek s találgatjuk, hogy mi is lehet tehát tulajdonképen oka az aprehenzióknak? (Itt bizonyosan félreértés lesz a dologban.) (Szerk.)

* Az upjécsi katonai laktanya. A múlt héten az upjécsi katonai laktanya mellett vitt el utunk, s ott láttuk, hogy a nagyszerű katonai laktanya, mint dölt rommá. E nagy kiterjedésű épület a megye tulajdona. Mi tagadás benne nagy hiba, hogy annyira el lett hanyagolva ez épület fenntartása. Pedig nem volna kár a költségért, mert ezáltal, ha helyre állítatnék, illetőleg lakhatóvá tételnek e laktanya, hány község lehetne megkímélve a lovas katonaság tartásától. Mi azt hisszük, hogy azon községek hol a lovas katonaság fekszik, szívesen hozzájárulnának a költségek némi fedezéséhez, csak hogy a katonaság tartásának kellemetlenségeitől megszabaduljanak. Ez nem csak a mi, de a megye nagy részének véleménye. A megye köteles a lakosokon ugy segíteni, ahogy lehet.

* A párisi világtárlat látogatása céljából már alakulnak az utazást rendező bizottságok, eddig a legolcsóbb s legelőnyösebbnek mutatkozik az, mely május 16-án, esti 9 órakor, indul Bécsből. A jegy oda és vissza I. oszt. 85 frt., II. oszt. 60 frt. és III. oszt. 40 frt. A váltott jegy 30 napig érvényes. A menet zártkörű, de visszajövet tetszés szerint időzhetni Nancy, Strassburg, Carlsruhe, Stuttgart, München és Linzben. Van oly menetjegy is, melylyel 14 napi teljes ellátás van Párisban, ára összesen 150 frt. Ily jegy-birtokos fele áron látogathatja a párisi összes színházakat sat.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” márcz. 31-iki száma következő tartalommal jelent meg: A hibronokok. II. közlemény (14 arczképpel): Simor, Magyarország hercegprímása, Hohenlohe, Schwarzenberg herceg, Kutschker, Ledochowszky, Bonnehose, Manning, Dechamps, Paya y Rico, Donnet, Régnier, Brossais-St.-Marc, Guibert, Caverot). — „Boldog ki még” költemény Darnay Viktoról. — „Fuszta találkozás” elbeszélés Baksys Sándortól. — „A békekötés San-Stefanóban” (két képpel). — „Románc” Gajustól. — „Tizenöt éves kapitány” Verne regénye. — „A megrikatott leány” (képpel). — „A hajó belsejében” (képpel). — „Balaton-Füredről”. — „A phonographról”. — „Még egyszer a diphtheritis”. Hermann Ottól. — Irodalom és művészet, közintézetek, egyetlek, stb. rendes heti rovatok.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt., a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt.

Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó hivatalában (Budapest, egyetemtcza 4-dik sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” és „Po-

litikai Híradó" legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, melynek előfizetési ára felvére csak 1 ft. A „Haboru-Kronika" negyedére a „Képes Néplap"-pal 1 ft., a „Vasárnapi Ujság"-gal 2 ft. 50 kr., a „Politikai Ujdonságok"-kal 2 ft.

Uj regény füzet. Mehner Vilmos regényének „Az ördög fia"-nak 27-ik füzete napokban jelent meg.

Uj zenemű. Taborszky és Parsch jó nevű zeneműkereskedésében a legújabbban megjelent: 3-ik „Magyar ábránd" legkedveltebb népdalok felett. Zongorára szerz. Ábrányi Kornél. Ara 1 ft. 50 kr.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmege közigazgatási bizottsága 1878. évi április 1-én tartott rendes ülésének tárgysorozata.

I. Adóügyek.

- Jablonszky János nagy-kikindai szolgabírói végrehajtónak sürgető kérvénye közte és Lujanovits Vazul volt nagy-kikindai szolgabírói közti ügyében. — Pótvizsgálat elrendeltetik, s azzal a nagy-kikindai szolgabíró megbízatik.
- Cseneji kerület szolgabírójának 744. számú jelentése a közigazgatási bizottság 2381. számú rendeletre Bugarszki Zsukl nemethi lakos panaszos ügyében. — Tudomásul vétetik.
- Bukurovits Gergely tolvádai gör. kel. lelkész felelőse a közigazgatási bizottság 4665. számú határozata ellen. — A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztetni rendeltetik.
- Menczer Mihály nagy-beckereki lakos felelőse a közigazgatási bizottság 5498. számú határozata ellen. — A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztetik.
- Major István s érdektársai szanádi lakosok panasza az ottani jegyző és bíró ellen. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek saját hatáskörében intézkedés végett.
- Predragovits Máté kanaki lelkésznek felfolyomódása a közigazgatási bizottság 5627. számú határozata ellen. — A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztetni rendeltetik.
- Jakovits Péter szelusi lakosnak felelőse terhére mult 1877. évben kivetett ipar-, jövedelmi és kereseti adó ellen. — A kir. adófelügyelőnek felszerelés és annak idejéni javaslatteleire kiadatik.
- Tus Gyula oroszlamosi jegyző és Radin Stéva bíró felelőse a szolgabíró által kiszabott bírság ellen. — A bírság alól felmentetnek, mert nem az illetékes szolgabíró ejtette meg a vizsgálatot, most a járásbeli szolgabíró újból vizsgálat megejtésre és határozathozatalra utasítatik.
- Hay Péter zombolyai lakosnak felfolyomódása az 1876. évben kivetett házbéradónak elengedése iránt. — Alapítalan felfolyomódásával elutasítatik, mert az első év adója irányadó a kivételnél, miért is az iratok a kir. adófelügyelőnek további illetékes eljárás végett kiadandók.
- Varga Mihály török-becei lakosnak 1877. évi II., illetve I. osztály 7 frnyi kereseti adó elleni felfolyomódása. — 3 frt. leiratni rendeltetik, mert felfolyomód nem bír ingatlanul.
- Gáspárovits Katalin német-párdányi lakosnőnek kereseti adója behajthatatlanság címzéni leírása. — Mint be nem hajtható, 4 frt. kereseti adó elszegényedés címén leiratik.
- Schwarzemberger Adolf volt ó-bébai lakosnak keresetlenség elleni felfolyomódása. — Alapítalan felszámolásával elutasítatik.
- Hruby József haultfalvi lakosnak fenyűzési adó elleni felfolyomódása. — Alapítalan felszámolásával elutasítatik.
- Winter Henrik perjamosi lakosnak fenyűzési adó elleni felfolyomódása. — Az adó leiratni rendeltetik, mert felfolyomódó lovát és kocsiját üzleti célokból tartja.

- Polkú Mihály és érdektársai bánát-komlósi lakosoknak a község legelőjéből kincstári tartozások végett történt bérbéadás elleni panaszk tárgyában a kir. adófelügyelőnek jelentése. — Attétek a megyei közgyűléshez illetékességi szempontból, minthogy községi képviselők határozat képezte alapját a bérbéadásnak, mely 10 évre szól.
- Dániel Pál 6-évesi földbirtokosnak házadó tárgybani felszámolása. — A házadó 45 frtban állapítatik meg és így a kivételből 9 frt. leiratni rendeltetik, arra nézve pedig mennyiben igényelhet felfolyomódó adómentességet az adófelügyelőnek elsőfokú határozathozatalra utasítatik.
- Perisics Pál becseri földbirtokosnak adófelügyelői ügye. A királyi adófelügyelő jelenti, hogy a végrehajtás függőben tartása mellett az ügy megvizsgálását elrendelte. — Tudomásul vétetik.
- Tarnóczy Gusztáv török-becei lakos 1877. évi vizkár ezimeli adóelírásiról felfolyomódása. — 48 frt. 60 kr. leiratni rendeltetik.
- Véksey István nagy-beckereki lakosnak 1877. évi fenyűzési adó elleni felszámolása. — 36 frt. leiratni rendeltetik.
- Jakabffy Anna házadó elleni felszámolása. — A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztetik.
- Bogdanovits Miklósnak adóvégrehajtói állomásérti kérvénye. — A királyi adófelügyelőnek kiadatik.
- A királyi adófelügyelőnek folyó évi márczius havi jelentése. — Tudomásul vétetik.

II. Közköztartásügyek.

- Vallás- és közköztartás m. kir. miniszter úr ó nméltósága folyó évi február 28-án 4326. szám alatt kelt a nagy-szt-miklósi gör. kel. román felekezeti iskola törvényesirő rendezése, illetőleg az osztályok szaporítására vonatkozó rendelete. — A gör. kel. román egyházhatóság felhívatik, hogy az iskolát folyó évi júniushó 15-ig törvényesirőleg rendezze.
- Vallás- és közköztartás m. kir. miniszter úr ó nagyméltósága mult évi novemberhó 27-én 28033. szám alatt kelt az oroszomlasi községi iskolának államsegély mellett leendő felépítésére vonatkozó rendelete. — Tudomásul vétetik, a tanfelügyelői iratárba leteendő.
- Roskulecz Procop ideiglenes minőségben alkalmazott neudorf leánytanítónak állomásában véglegesítése tárgyában. — A végleges kinevezés tekintetében nevezett tanító összes okmányai a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közköztartásügyi miniszteriumhoz felterjesztetnek.
- A czernabari községi iskolai tanítói díjlevél megemlézése tárgyában. — A díjlevél helybenhagyatik.
- A bánát-komlósi gör. kel. román tanítók panasza felévi hátralevő fizetésük kiszolgáltatása tárgyában. — A zombolyai szolgabírónak kiadatik, hogy esetleg végrehajtás utján szedje be.
- Az újpécsei községi iskola 1877. tanévi felülvizsgáló számadása. — A megyei számvéviségnek felülvizsgálat végett kiadatik.
- A kis-zombori községi iskola 1877. tanévi felülvizsgáló számadása. — A megyei számvéviségnek felülvizsgálat végett kiadatik.
- A charlevillei községi iskola 1877. tanévi; 9. az úrményházi községi iskola 1877. tanévi; 10. A jésai (nagy) községi iskola 1877. tanévi; 11. az úrményházi községi iskola 1877. tanévi; 12. A csatádi községi iskola 1877. tanévi; 13. A gottlöbi községi iskola 1877. tanévi; 14. A gyertyámosi községi iskola 1877. tanévi; 15. A máriénfeldi községi iskola 1877. tanévi; 16. A nákfalvai községi iskola 1877. tanévi; 17. A csatádi községi iskola 1877. tanévi; 18. A krivabari községi iskola 1877. tanévi; 19. Az új-szt-iváni községi iskola 1877. tanévi; 20. A szolthorni községi iskola 1877. tanévi; 21. A charlevillei községi iskola 1877. tanévi; 22. A lovri községi iskola 1877. tanévi; 23. A gottlöbi községi iskola 1877. tanévi; 24. A hajdusizai községi iskola 1877. tanévi; 25. Az újhelyi községi iskola 1877. tanévi; 26. Az albrechtsdorfi községi iskola 1877. tanévi; 27. A szolthorni községi iskola 1877. tanévi felülvizsgáló számadások. — A 8-27-ik tételszámok alatti végzet elhelyeztetnek és az egyes számadók minden további felelőse terhe alól felmentetnek. Miről a megyei számvéviség és az illető iskolázékek a kellő előjegyzés és nyilvántartás végett értesítetnek.

- A malencicfalvi községi iskola 1877. tanévi; 29. A gyéri községi iskola 1877. tanévi; 30. A gyűlési községi iskola 1877. tanévi; 31. Az új-szegedi községi iskola 1877. tanévi; 32. A mollidóri községi iskola 1877. tanévi; 33. A lázarföldi községi iskola 1877. tanévi; 34. A szerb-czernyai községi iskola 1877. tanévi; 35. A szerb-czernyai községi iskola 1877. tanévi; 36. A kis-zombori községi iskola 1877. tanévi; 37. A nagy-beckereki községi iskola 1877. tanévi; 38. A nagy-beckereki községi iskola 1877. tanévi; 39. A nagy-beckereki községi iskola 1877. tanévi felülvizsgáló számadások. — A 28-39-ik tételszámok alatti számadások, miután az illető községi iskolák államsegélyben részesültek, a fennálló törvény- és szabályrendeletek értelmében vallás- és közköztartás m. kir. miniszter úr ó nagyméltóságának előterjesztés kíséretében felterjesztetnek.
- Schümichen Jakab és Ágoston zichyfalvi tanítók fegyelmi ügye. — Az illetőknek állásukról felfüggesztése mellett az összes iratok a közzéadókhoz át-tétek.
- A kir. tanfelügyelőnek folyó évi márczius havi jelentése. Tudomásul vétetik.

III. Közmunka és közlekedés.

- A megyei államutak rendszeres fenntartására a folyó évben vállalatilag szállítandó kavicsmennyisége és az ezen költségnek fedezése céljából a helybeli adóhivatalnál nyitott 54200 frtnyi hitel tárgyában. — Tudomásul vétetik és arról a kir. főmérnök azzal értesítetik, hogy annak idején a kereseti kimutatásokat a megfelelő összeg kiutalványozása végett mutassa be.
- A Tukos-éri hid kijavítására vonatkozó költségek kivetése iránt. — A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztés intéztek, hogy a komphoz vezető hidat államköltségen helyreállítani, vagy pedig a kompot a megye vagy községnek átengedni méltóztatassék.
- A kis-zombor-makói új út kijelölése és kisajátítása alkalmából felmerült új költségek megtérítése iránt. — A kiküldetés Kis-Zombor község felfolyomódása folytán történvén, a 29 frt. 20 kr. költség Kis-Zombor községtől való beszédésével a járásbeli szolgabíró utasítatik.
- Előirányzat és költségvetés a kis-zombor-makói új útban építendő dobogó és felállítandó kerék hárítók iránt. — Az alispáni hivatal a költségek folyóvá tétele iránt megkerestetik.
- A torontálmegei m. kir. államépítészeti hivatal személyzeti létszámának szaporítása tárgyában a közmunka és közlekedés m. kir. miniszter úr ó nagyméltósága folyó évi márcziushó 12-én 859/eln. szám alatt kelt leirata. — Tudomásul vétetik, és a megye közönségéhez jelentés tétetmi rendeltetik.
- A nagyméltóságú m. kir. közmunka és közlekedési miniszternek 105/eln. számú körrendelete az államépítészeti közegek által igényelhető úti költségpótlás iránt. — Tudomásul vétetik.
- A kir. főmérnöknek az államutak állapotáról szóló márczius havi jelentése. — Tudomásul vétetik.

IV. Pósta és távirat.

- Glazevszky Adám helybeli m. kir. táviratállomásfőnök, mint szakelőadóznak a posták és táviratok állapotáról szóló márczius havi jelentése. — Tudomásul vétetik.
- Glazevszky Adám helybeli m. kir. táviratállomásfőnök előterjeszti Szerb-Nagy-Szt-Miklós község 2 drb. piaci árkimutatását illetésit végett, továbbá jelenti, hogy a jánsófdéli postáállomás beszüntetett, a bodbai postáállomás pedig legközelebb megnyitattik. — A jánsófdéli postáállomás beszüntetése, valamint bodbainak megnyitása tudomásul vétetnek, a 2 drb. piaci árkimutatás pedig azzal adatik vissza, hogy métermázására átszámítva, újból terjesztessenek elő.

V. Börtönügy.

- A kir. ügyészek a helybeli börtönök állapotáról szóló márczius havi jelentése. — Tudomásul vétetik.

VI. Felelbezzett és fegyelmi ügyek.

- Damaszkin János csódtömögének az 1878. évi jan. hó 2-án 15951. ex 1877. szám alatt Klein Adolf és Sárch Ferenc hajdusizai lakosok gőzmalmi ügyében hozott határozat ellen keltetett felelbezzése. — A felelbezzett alispáni másodfokú határozat indokánál fogva helybenhagyatik, miről szabályszerű eljárás végett az alispáni hivatal értesítendő. Ezen határozat ellen fősápn úr ó méltósága felelbezzését bejelenti.
- Szeged városnak a közigazgatási bizottság mult évi 1168. szám alatt az új-szegedi iskolaadó tárgyában hozott határozata elleni felelbezzése. — A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közköztartás miniszteriumhoz végeldöntés végett felterjesztetik.
- A nméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi márcziushó 15-én 6376. szám alatt Popovits Jova nagy-beckereki lakosnak Kulifay Lajos polgármester elleni panasos ügyében kelt leirata. — Tudomásul vétetik, a miniszteri leirat hiteles mása Kulifay Lajos polgármesternek azzal adatik ki, hogy annak tartalmaól panaszó Popovits Jovát értesítse.
- Herle Janos glogoni lakos házközösségi ügye. — Két egybehangzó határozat ellen az 1876. évi VI. t. cz. 59-ik §. értelmében hely nem adhatik, mert felfolyomódó felfolyomódásával elutasítatik.
- Margán-féle dobricai házközösségi ügy. — Kiegészítés végett a zichyfalvi szolgabírónak azzal adatik, hogy ebbeli jelentéseit folyó évi májushó 12-ig be-terjessze.
- Halász István szolgabírósegédnek a Vukov Péter perlaszi ügyvéd által ellene emelt panaszk ügyében adott igazoló nyilatkozata. — Tudomásul vétetik, és panaszió alaptalan panaszaival elutasítatik.
- A tiszti ügyészségnek Hody Mihály elleni emberölés miatt folyamatba tett bünygyben Róth Samu tordai községörvos és Bernát József volt szt-györgyi községörvos ellen feljelentett fegyelmi vétség tárgyában adott jelentése. — Tudomásul vétetik.
- Bakalovits Agoston központi szolgabíró jelentése, melylyel bejerteszti Orlovat község képviselőtestületének 1876. évi december 25-én a községi legelő használatáért szedendő legelőbérk tárgyában hozott határozatát. — Az 1871. évi XVIII. t. cz. 27. §. alapján az összes ügyiratok illetékes felülvizsgálat végett a megye közönségéhez át-tétek.

VII. Hadköztelek ügyei.

- Deszpótov István dolovai lakos katonaelbocsajásti kérvénye. — Elutasítatik a birtok nagysága miatt (40 hold).
- Körmöczy János török-kanizsai lakos nősülési kérvénye. — Elutasítatik, mivel Teréz nevi munkaképes nő a házban van.
- Molác Józsa beodrai lakos kéri Bogosaviljev Koszta nevű vejét a hadseregöl elbocsajásti. — A kérelem jogosultnak és megadandónak jelentetik ki, és az összes iratok a honvédelmi miniszteriumhoz felterjesztetnek.
- Kiss Pál tamásfalvi lakos nősülési ügye. — Elutasítatik, mivel életkora 18-ik évet még be nem töltötte.
- Pets Guidó szakulai illetőségű katonaelbocsajásti kérvénye. — Elutasítatik a birtok nagysága miatt.
- Kiurszky Milán bassahidi illetőségű katonaelbocsajásti ügye. — Elutasítatik, mivel azon körülmény valjon atyjának törvényes fia-e? nines beigazolv, s mint törvénytelen fiúnak felmentési czime nincs.
- Dömian József aurelházi illetőségű katonaelbocsajásti ügye. — A védő végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 169. §. 4. pontja a) betűje értelmében a felmentésre jogos igénye lévén, a kérelem jogosult és megadandónak jelentetik ki, és az összes iratok pedig a honvédelmi miniszteriumhoz felterjesztetnek.
- Glaván Zsvoin foenyi illetőségű egyén katonaelbocsajásti ügye. — A kérelem jogosult és megadandónak jelentetik ki, az összes ügyiratok pedig a honvédelmi miniszteriumhoz felterjesztetnek.
- Müller Ferenc elisenhalmi illetőségű egyén katonaelbocsajásti ügye. — Elutasítatik, mivel idősb testvére munka- és keresetképes.
- Modoschán Száva neudorfi illetőségű egyén katonaelbocsajásti ügye. — Elutasítatik, mivel Ilia nevű idősb testvére munka- és keresetképes.

H I R D E T É S E K.

511. sz. 1878.

(42-33)

Árverési hirdetés.

A nagy-beckereki kir. törvényes mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy özvegy Némethy Erzsébet mint kk. gyermekei és néhai férje Némethy Márk örökösei t. és t. gyamanyja nagy-toráki lakos végrehajtónak Rossu Páva, Lázár, Trifun, Nikola és az első mint gondnok által képviselt kk. Rossu Lukianna mint néhai Rossu Mojsze örökösei és jogutódai nagy-toráki lakosok mint végrehajtást szenvedők elleni 128 frt. 15 krnyi tőkekövetelése iránti végrehajtási ügyében a nagy-toráki 456. sz. tjkönyvben A. I. 458. sz. alatt foglalt ház és 267 négyszögölnyi házhelyből — továbbá 1299/a. r.-számú potkertből álló Rossu Páva, kiskoru Rossu Lázár, Trifun, Nikola és Lukianna tulajdonul felvett s 200 frtra becsült ingatlan özvegy Rossu Márta javára bekebelezett özvegyi jognak épségben tartása mellett az 1878. évi április 11-ik napján, delelőtti 10 órakor mint első és 1878. évi május 11-ik napján delelőtti 10 órakor mint második határidőben, Nagy-Torák községvárosánál megtartandó nyilvános árverésen követező feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár, melyen alól az első árveréskor az árverésre kitézett birtok nem fog eladatni.

2-ször. Árverezni kívánók — végrehajtató kivételével — tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 20 frtot készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő, végrehajtató kivételével, ki csak az előnyös és az előtte sorolt tétéleket tartozik a vételár erejéig lefizetni, a többletbe követelése beszámítható, köteles a vételárt két egyenlő részletben, és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 14 nap alatt, a második részletet a vételár felosztási határnapon 8% kamatokkal együtt ezen kir. tszék telekkönyvi osztályánál előre kieszakóztól utalvány alapján a nagy-beckereki m. kir. adó- mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámíttatni.

4-ször. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés után azonnal vevő a megvett ingatlan birokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek bármelyikének kérelmére a perrendtől 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvészése mellett újabb árverés alá bocsáttatni és csupán egy határidőnek kitézése mellett az alábbi becsáról alól is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitézett javak iránt tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnek, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetésnek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. tszék telekkönyvi osztályánál nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólítatnak azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen kir. tszék székhelyén vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviselők végett helyben megbízottat rendeljenek és annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Bozgan Floris helybeli ügyvéd mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. tszék telekkönyvi osztályának, 1878. évi február 6-ik napján tartott ülésében.

Pályázati hirdetés. (46-2.1)

Tekintetes Torontálmege bizottsága 1878-ik évi márczius 21-én tartott rendkívüli közgyűlésen 2-ik sz. a. hozott határozatával 3 utbiztosi állomás rendszeresítését évi 400 forint fizetés mellett határozta el, és pedig a módos-újpéc-bánlak-zichyfalvi utvonatra — módosi székhelylyel, — a zomboly-beckerek — módosi utárszre — nagy-beckereki székhelylyel — és a nagy-beckerek-kikinda — perjamosi utárszre — n.-kikindai székhelylyel.

Ezen állomások betöltésére a pályázat megnyitván, felfolyomódni szándékozók ezennel felhivatnak, hogy

erkölcsi bizonylataikkal felszerelt kérvényeiket ezen alispáni hivatalhoz f. é. április 13-ig bejertessék.

Kelt Nagy-Beckereken, 1878. évi április 3-án.

Alispán távollétében:

Tabakovits Gusztáv,
torontálmegei főjegyző.

514. sz. k. i. 1878. Pályázat. (45-3.2)

A török-kanizsai szolgabírói járáshoz tartozó Oroszlamos, Majdán és Kis-Sziget szülésznoi körben (Oroszlamos székhelylyel) a szülésznoi állomásnak az 1876. évi XIV. t. cz. 49. és 147. §§-ai értelmében, Oroszlamoson 1878. évi április 30-án, d. e. 9 órakor megtartandó választás utján leendő betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állomással 90 ft. évi fizetés és minden egyes szülészért 1 ft. díjazás van egybekötve. Felhivatnak tehát a pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt felfolyomódásaikat a választás napjáig alólított szolgabíróshoz benyujtsák.

Török-Kanizsán, 1878. évi márczius 25-én.

Tallian,
szolgabíró.

Im Schantel'schen Holzhofo an der Bega-
zeile nächst dem Guttmann'schen Magazine, ist
zu trodenes, vorzüglisches Brennholz,
als:

Eschen, Rusten und Eichen

billigst zu haben.

(44-3.2)

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckereken.